

ПРОБЛЕМАТА ЗА ВЪЛНАТА

Малцина подозиратъ, колко зле стоимъ отъ народостопанско гледище, относно снабдяването на нашия народъ съ необходимата му вълна. За да се види, че действително въпросътъ за вълната представлява една сериозна проблема за нашето народно стопанство, ще си позволя да направя нѣколко сравнения.

Споредъ даннитѣ на международния земеделски институтъ въ Римъ, въ 1928 г. е имало въ цѣлия свѣтъ около 690.000.000 овце. При едно общо население на нашата малка планета отъ кръгло два милиарда души, срѣдно една овца доволствува трима души.

България има около 8.800.000 (за 1935 г.) овце при едно население отъ кръгло 6.000.000 души и като се вземе предъ видъ голѣмия вносъ на вълна отъ чужбина, ще се види че две овце едва доволствуватъ единъ човѣкъ.

Свѣтовната реколта на вълна за сжщото време се изчислява на 1,574.000.000 кгр., или срѣдно по 2.280 кгр. вълна отъ овца. Общото производство на вълна въ България се изчислява на около 12.5 милиона килограма или срѣдно по 1.400 кгр. отъ овца. Овцетѣ отъ Южна-Америка и Австралия даватъ между 4 и 6 кгр. вълна отъ овца, разбира се много по-доброкачествена (по-финна) вълна отъ българската. Заключениеето отъ гореизнесенитѣ цифри е, че:

1) България е една голѣма овцевѣдна страна — числото на овцетѣ спрямо населението е твърде голѣмо — кръгло 1.5 овца на жителъ.

2) Срѣдниятъ добивъ на вълна отъ нашата овца е малко повече отъ половината

на срѣдния свѣтовенъ добивъ отъ овца и едва $\frac{1}{3}$ до $\frac{1}{4}$ отъ добива на вълна въ голѣмитѣ овцевѣдни страни — като Южна Америка и Австралия.

3) Вълната на нашитѣ овце е груба и съ ограничено индустриално приложение.

4) Никжде въ свѣта срѣдно на жителъ не се консумира тъй много вълна, както въ България. У насъ вълната се просто прехосва. Погледнете облѣклото — потуритѣ, наущата, пояситѣ, кебетата, чергитѣ, абитѣ и пр. и пр., и ще видите, колко излишенъ вълненъ товаръ носи селянинътъ на гърба си, колко нерационално — прахоснически нерационално — е неговото облѣкло, по-стилки и завивки. Ако се поставятъ задачи: изолация на топлина, удобство и мекота, една индустриална преработка на тия материали и при по-леки и удобни хигиенични облѣкло и завивки, по-малко отъ половината на тая вълна ще стигне да доволствува цѣлото население на България.

Отъ 12,500,000 — кгр. вълна годишенъ добивъ въ България 10,000,000 до 11,000,000 кгр. се задържа отъ селянитѣ, за да се преде и тъче ржчно, и едва около 1,500,000 до 2,000,000 кгр. се изнася на пазара, за да се продаде на нашата индустрия. Но тия 2,000,000 кгр. вълна далечъ не сж достатъчни за нашата индустрия, нито по качество вълната пригодна за всички индустриални преработки, и ние виждаме, че нашата индустрия внася ежегодно отъ чужбина сурова и влачена вълна както и вълнени прежди въ голѣми количества. Срѣдниятъ вносъ на вълна и вълнена прежда презъ последнитѣ седемъ години е билъ около:

1. 457,000 кгр. вълнена прежда, еквивалентна на около	1,600,000 кгр. непрана вълна
2. 300,000 кгр. влачена вълна, еквивалентна на около	1,000,000 " " "
3. Прана и непрана вълна общо въ база непрана около	1,400,000 " " "

Или всичко вносъ отъ чужбина около 4,000,000 кгр., пресмѣтнати въ база непрана вълна. Прибавивмъ ли къмъ тѣхъ и 12,500,000 кгр. мѣстно произведената вълна — ще получимъ, че общо 16,500,000 кгр. годишно вълна се употребява отъ 6,000,000 население въ България или срѣдно по 2,750 кгр. на жителъ годишно.

Следователно нашата индустрия употребява два пѣти повече чуждестранна вълна отколкото мѣстна, за което се изразходватъ около 330,000,000 лева годишно въ чужди девизи.

Докато друга страна, съ по-високо стояще овцевѣдство и по-рационално облѣкло, при нашето съотношение на овцетѣ къмъ населението (1.5 овца на жителъ), би задоволила всички свои нужди отъ вълна и